

บทความวิจัย

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด เพื่อส่งเสริมทักษะในการแต่งกลอนแปด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

วลิดา เชาวไผ่*

บทคัดย่อ

การพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด เพื่อส่งเสริมทักษะในการแต่งกลอนแปด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปดให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางการเรียนระหว่าง ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 โรงเรียนโพธิสารพิทยากร เขตตลิ่งชัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 จำนวน 24 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pretest – Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย แบบวัดทักษะการแต่งคำประพันธ์โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 30 ข้อ แบบฝึกทักษะ เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 10 ชุด และแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 10 แผน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ การคำนวณประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และสถิติทดสอบ t-test (dependent samples)

ผลการวิจัยพบว่า

1. แบบฝึกทักษะ เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.85/88.95 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้
2. ทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

*นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทนำ

ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีเอกลักษณ์ประจำชาติ มีคำอย่างหลากหลายเลือกสรรในการใช้ประกอบประโยคให้เข้ากับบริบทที่ต้องการ ดังนั้นจึงได้มีคนกล่าวขานมาเป็นเวลานานว่าภาษาไทยทำให้คนไทยเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอนและมีสุนทรียทางด้านภาษาและมีการเกิดนักกวีนักปราชญ์ผู้มีความสามารถในด้านแต่งบทกลอนขึ้นมากมายซึ่งปฏิบัติกันมาตั้งแต่ยาวนานและจะเห็นได้ว่า ความเป็นเจ้าบทเจ้ากลอนของคนไทยเป็นสิ่งที่ดีเพราะช่วยกลมเกลียวจิตใจมนุษย์ให้สูงขึ้น จึงทำให้การศึกษาเล็งเห็นความสำคัญของการนำภาษามาผูกร้อยเป็นบทกลอนเพิ่มจังหวะทำนองเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนได้ซึมซับและตระหนักเห็นความสำคัญของการแต่งคำซึ่งเราเรียกว่า การแต่งคำประพันธ์นั่นเอง ดังนั้นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้ปลูกฝังให้เยาวชนได้เรียนรู้เรื่องการแต่งคำประพันธ์ ในสาระการเรียนรู้ที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทยและสาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม จากประสบการณ์ของผู้วิจัยในการสอนวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 ได้สอนนักเรียนแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปดและได้ทำแบบทดสอบให้นักเรียนแต่งกลอนแปด พบว่า ผลสัมฤทธิ์จากการเรียนนี้ไม่ผ่านตามเกณฑ์ที่ครูกำหนด จากนักเรียน 45 คน นักเรียนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเรื่องนี้ผ่านเพียง 21 คน พบข้อบกพร่องของนักเรียนในการแต่งกลอนแปดหลายด้าน นักเรียนคิดว่าการแต่งกลอนแปดเป็นเรื่องยากขาดความรู้เรื่องคำที่ใช้ในการแต่ง ไม่สามารถเขียนคำ คล้องจองต่อได้จึงไม่สามารถหาคำที่เหมาะสมมาใช้ให้ตรงกับความหมายที่ต้องการและถูกต้องตามรูปแบบการเขียน ขาดกระบวนการคิดอย่างต่อเนื่องทำให้ไม่สามารถเขียนเรื่องให้สัมพันธ์กันได้ จึงทำให้เกิดความเบื่อหน่ายไม่สนใจในการเรียนและไม่ชอบการแต่งคำประพันธ์

ฉะนั้นสื่อการเรียนการสอนจึงมีความสำคัญในการแก้ปัญหาดังกล่าว โดยใช้ควบคู่ไปพร้อมกับกระบวนการเรียนการสอน ชุดฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ จึงเป็นสื่อการสอนที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการแก้ปัญหการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด เพราะสามารถช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนการเขียนบทหรือยกรอง เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาที่ตามที่ต้องการ ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่น่าสนใจและสอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลและการได้ใช้ทักษะในการเขียนบ่อยครั้งก็จะทำให้นักเรียนเกิดความชำนาญและสามารถแต่งคำประพันธ์ดังกล่าวได้อย่างถูกต้องและเกิดทักษะทางการเรียนที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปดให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด

สมมติฐาน

1. แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. ทักษะในการแต่งกลอนแปดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโพธิสารพิทยากร เขตตลิ่งชัน จังหวัดกรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 โรงเรียนโพธิสารพิทยากร เขตตลิ่งชัน จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 24 คน โดยใช้วิธีการเลือก

แบบเจาะจง (Purposive Selection) จากการทำแบบทดสอบวัดทักษะในการแต่งกลอนแปด
ในชั่วโมงการสอน นักเรียนมีผลคะแนนไม่ผ่านตามเกณฑ์ที่ครูกำหนดไว้

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น : การเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด

ตัวแปรตาม : ทักษะในการแต่งกลอนแปด

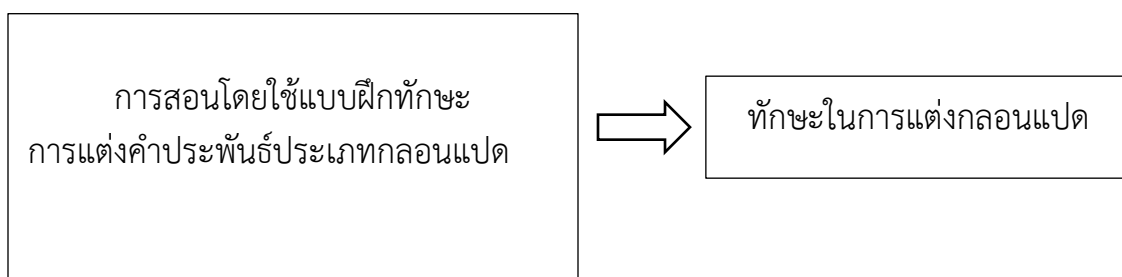
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 12 ชั่วโมง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด
2. ได้แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปดสำหรับครูผู้สอน
3. เป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทอื่นได้

กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็นวิจัยเชิงทดลองแบบ One group Pretest Posttest design เพื่อพัฒนาทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโพธิสารพิทยากร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด จำนวน 10 ชุด
2. แบบวัดทักษะการแต่งกลอนแปด จำนวน 30 ข้อ
3. แผนการจัดการเรียนรู้

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1. แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและหนังสืออ่านประกอบที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปดในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2

1.2 ศึกษาโครงสร้างหลักสูตร จุดมุ่งหมาย คุณภาพผู้เรียนและสาระของหลักสูตร

1.3 ศึกษาทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะและวิธีสร้างแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกทักษะ

1.4 กำหนดเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ ข้อบังคับในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด ซึ่งประกอบด้วย คำคล้องจอง คำสัมผัส ลักษณะบังคับ และหลักการแต่งกลอนแปด

1.5 ออกแบบและดำเนินการสร้างแบบฝึกตามเนื้อหาที่กำหนดสอดคล้องจุดประสงค์ที่ตั้งไว้

1.6 นำแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปดที่สร้างขึ้นไป ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบคุณภาพหาความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับจุดประสงค์การเรียนรู้ของแบบฝึก โดยหาค่าความสอดคล้อง (IOC) ที่มีระดับ 0.5 ขึ้นไป

1.7 นำแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพหาความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับจุดประสงค์การเรียนรู้ มาตรฐานค่า 5 ระดับ (rating scale) โดยมีค่าตั้งแต่ระดับ 3.5 ขึ้นไป

1.8 นำแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด ไปทดลอง เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบฝึก โดยใช้ทดลองกับกลุ่มประชากร นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังนี้

1.8.1 การทดลองหนึ่งต่อหนึ่ง (1:1) นำแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด ไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน โพธิสารพิทยากร จำนวน 3 คน โดยเลือกแบบเจาะจงคือนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน และอ่อน 1 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษาความง่ายของเนื้อหา ระยะเวลา ผู้วิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมเพื่อพิจารณาตรวจสอบและนำไปปรับปรุงแก้ไข

1.8.2 การทดลองกลุ่มย่อย (1:10) นำชุดฝึกที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับผู้เรียน 6-10 คนที่มีความสามารถคละกัน แล้วทำการปรับปรุงให้ดีขึ้น

1.8.3 การทดลองกลุ่มใหญ่ (1:100) นำชุดฝึกไปทดลองใช้ในชั้นเรียนที่มีผู้เรียนตั้งแต่ 30-100 คน หากการทดสอบภาคสนามได้ค่า E1 และ E2 ไม่ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จะต้องปรับปรุงชุดฝึกและทำการทดสอบประสิทธิภาพซ้ำอีก

2. การสร้างแบบทดสอบวัดทักษะการแต่งกลอนแปด มีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาเนื้อหาจากหนังสือเรียน เอกสารต่างๆ และรูปแบบการสร้างแบบวัดทักษะแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยยึดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเป็นหลัก ใช้หลักการวัดผลของ Bloom ซึ่งประกอบด้วยความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า

2.2 กำหนดจุดมุ่งหมายของแบบวัดทักษะในส่วนของเนื้อหาให้ตรงกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

2.3 จัดทำตารางวิเคราะห์แบบวัดทักษะตามเนื้อหาและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนด

2.4 สร้างข้อคำถามตามตารางวิเคราะห์ข้อสอบ

2.5 นำแบบวัดทักษะที่สร้างขึ้นเสร็จแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 – 5 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพความตรงเชิงเนื้อหา ในด้านความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อหาค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 – 1.00 และให้ข้อคิดเห็นเพื่อปรับปรุง แก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

2.6 นำข้อคำถามไปทดลองใช้ (try out) เพื่อวิเคราะห์หาค่าความยากและอำนาจ จำแนกของข้อสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิสารพิทยากร จำนวน 30 คน นำมาตรวจให้คะแนน ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือเกิน 1 ตัวเลือก ให้ 0 คะแนน นำมาวิเคราะห์หาความยากง่าย (P) ตั้งแต่ 0.2 – 0.8 และหาค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป ของแบบทดสอบเป็นรายข้อ

2.7 คัดเลือกแบบวัดทักษะตามเกณฑ์ จำนวน 30 ข้อ ไปทดลองกับนักเรียนโรงเรียน ดอนเมืองทหารอากาศบำรุง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้ง ฉบับโดยใช้สูตร KR_{20} ของ Kuder Richardson

2.8 จัดพิมพ์เป็นแบบวัดทักษะฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปทดลองคู่กับแผนการจัดการ เรียนรู้และแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปดกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การสร้างแผนการสอน มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรและทำตารางวิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้
2. เขียนแผนการสอนให้ตรงกับจุดประสงค์
3. นำแผนการสอนพร้อมด้วยตารางวิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) เพื่อ หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบฝึกกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (IOC) ค่าดัชนีความ สอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ซึ่งได้ค่า IOC อยู่ ระหว่าง 0.67 – 1.00 ถือว่าผ่านเกณฑ์

4. ปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้คู่กับแบบฝึก

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด ตามเกณฑ์มาตรฐาน ได้ผลปรากฏในตารางที่ 1.1

เลขที่	คะแนนวัดทักษะก่อนเรียน (20)	คะแนนระหว่างเรียน										คะแนนวัดทักษะระหว่างเรียน	คะแนนวัดทักษะหลังเรียน(20)
		10	10	10	10	10	10	10	10	10	10		
		แบบทดสอบชุดที่ 1	แบบทดสอบชุดที่ 2	แบบทดสอบชุดที่ 3	แบบทดสอบชุดที่ 4	แบบทดสอบชุดที่ 5	แบบทดสอบชุดที่ 6	แบบทดสอบชุดที่ 7	แบบทดสอบชุดที่ 8	แบบทดสอบชุดที่ 9	แบบทดสอบชุดที่ 10		
1	10	7	7	8	7	7	8	8	7	7	8	74	15
2	12	7	7	8	9	7	8	7	7	7	8	75	17
3	13	8	7	9	8	7	8	8	8	7	8	78	18
4	12	7	8	8	7	8	8	8	7	8	8	77	16
5	11	6	7	8	6	7	8	7	6	7	8	70	15
6	14	8	8	8	8	8	8	7	8	8	8	79	19
7	14	9	8	9	9	8	9	9	9	8	9	87	18
8	12	8	7	8	9	7	8	7	8	7	8	77	19
9	13	8	8	8	8	8	9	7	8	8	9	81	18
10	12	9	8	9	9	8	9	8	9	8	9	86	17

เลขที่	คะแนนวัดทักษะก่อนเรียน (20)	คะแนนระหว่างเรียน										คะแนนวัดทักษะระหว่างเรียน	คะแนนวัดทักษะหลังเรียน(20)
		10	10	10	10	10	10	10	10	10	10		
		แบบทดสอบชุดที่ 1	แบบทดสอบชุดที่ 2	แบบทดสอบชุดที่ 3	แบบทดสอบชุดที่ 4	แบบทดสอบชุดที่ 5	แบบทดสอบชุดที่ 6	แบบทดสอบชุดที่ 7	แบบทดสอบชุดที่ 8	แบบทดสอบชุดที่ 9	แบบทดสอบชุดที่ 10		
11	12	8	9	7	7	9	7	8	8	9	7	79	18
12	13	8	7	8	8	7	8	9	8	7	8	78	18
13	11	9	8	8	9	8	8	8	9	8	8	83	19
14	12	7	8	6	7	8	8	9	7	8	8	76	18
15	14	6	8	7	7	8	9	8	6	8	8	75	19
16	15	7	7	9	8	7	9	9	8	7	9	80	20
17	12	8	9	8	8	9	8	7	8	9	8	82	17
18	11	7	7	8	7	7	8	8	7	7	8	74	16
19	13	8	8	9	8	8	9	8	8	8	9	83	18
20	12	8	8	8	9	7	8	9	9	7	8	81	19
21	14	9	7	9	7	8	8	8	8	8	8	80	20
22	12	7	8	7	8	9	7	9	9	8	9	80	18
23	11	7	8	7	7	8	8	7	8	9	8	75	17
24	12	8	8	7	8	8	8	8	6	9	8	77	18
รวม	297	184	185	191	188	186	196	191	186	187	197	1887	427
เฉลี่ย	12.37	7.70	7.70	7.96	7.83	7.75	8.16	7.96	7.75	7.79	8.20	78.62	17.79
S.D.	1.20	0.86	0.62	0.80	0.86	0.67	0.56	0.75	0.94	0.72	0.50	3.97	1.35
ร้อยละ	61.87	87.61	88.09	90.95	89.52	88.57	93.33	90.95	88.57	89.04	93.08	89.85	88.95

จากตาราง 1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนของนักเรียนจากการทำแบบวัดทักษะมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 12.37 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 61.87 คะแนนเฉลี่ยระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมจากแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภท กลอนแปด ทั้ง 10 ชุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 78.62 จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 89.85 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน ของนักเรียนจากการทำแบบวัดทักษะมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 17.79 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88.95 ดังนั้นพอสรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ เท่ากับ $89.85/88.95$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ $80/80$ ที่ตั้งไว้

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะทางการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังการทดลองใช้แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด โดยใช้การทดสอบ (One group Pretest Posttest desing)

ผลการเปรียบเทียบทักษะทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยวิธีการใช้แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด

กลุ่ม	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน	<i>t</i>	<i>df</i>	<i>Sig</i>
การจัดการเรียนรู้	นักเรียน		มาตรฐาน			
ก่อนเรียน	24	12.75	1.073	-40.114*	23	.000
หลังเรียน	24	25.29	1.459			

* $p < .05$

จากตาราง 2 พบว่าผลทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด เพื่อส่งเสริมทักษะในการแต่งกลอนแปด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า

1. แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด เพื่อส่งเสริมทักษะในการแต่งกลอนแปด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.85/88.95 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้
2. ทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโพธิสารพิทยากรหลังใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผู้วิจัยอภิปรายผลจากการค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

1. แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด เพื่อส่งเสริมทักษะในการแต่งกลอนแปด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.85/88.95 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

จากผลการวิจัยพบว่าแบบฝึกที่สร้างขึ้นมีระดับคะแนนเฉลี่ยตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.85/88.95 หมายความว่า เหมาะสมมาก ซึ่งไปตามสมมุติฐานเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแบบฝึกที่สร้างขึ้นอาศัยหลักจิตวิทยาการจูงใจผู้เรียนโดยการจัดแบบฝึกเป็นขั้นตอนเรียงลำดับเนื้อหาของการแต่งคำประพันธ์และเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก ดังที่ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรย์ (2522: 52-62) ได้กล่าวไว้พอสรุปได้ว่า การจูงใจผู้เรียนสามารถทำได้โดยการจัดแบบฝึกจากง่ายไปหายาก เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน เป็นการกระตุ้นให้ติดตามต่อไป และทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการทำแบบฝึก โดยผู้ศึกษาเริ่มสร้างแบบฝึกหัดให้นักเรียนได้รู้จักเรื่อง คำคล้องจอง คำสัมผัส ลักษณะบังคับของกลอนแปด และการเขียนกลอนแปด ในการจัดกิจกรรมการฝึกก็มีส่วนสำคัญที่ย่วยุ ทำให้นักเรียนอยากทำแบบฝึก ผู้ศึกษาได้เลือกวิธีการเติมคำจากข้อความที่กำหนด และคัดเลือกคำจากข้อความที่มีอยู่แล้ว ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ก่อ สวัสดิพานิช (2544:12) ซึ่งได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้พอสรุปได้ว่า แบบฝึกต้องมีลักษณะต่างๆ เช่น แบบฝึกควรมีหลายแบบ ควรเป็นแบบฝึกสั้นๆ และมี

การประเมินผลขณะที่ฝึกหัด ซึ่งแบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับลักษณะดังกล่าว ทำให้ผู้เรียน ไม่รู้สึกเบื่อ ผู้วิจัยได้ประเมินทุกกระยะ โดยมีการเฉลยคำตอบให้ทีละตอนเมื่อทำเสร็จทุกแบบฝึก พร้อมให้นักเรียนทราบผลทันที นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สังเกตนักเรียนขณะทำแบบฝึกอย่างใกล้ชิด และให้คำยกย่องชมเชยเมื่อนักเรียนทำถูกเพื่อเป็นการเสริมแรง แต่ก็มีข้อจำกัดในเรื่องเวลา คือ การฝึกมีเวลาค่อนข้างน้อย ได้ฝึกทักษะไม่ค่อยเต็มที่ ข้อสอบส่วนใหญ่วัดความรู้ความเข้าใจ นักเรียนอาจทำคะแนนได้ไม่ดี หากวัดความสามารถ การแต่งคำประพันธ์อาจมีผลแตกต่างกันไป ดังนั้นควรให้นักเรียนได้ฝึกทักษะให้มากพอ อาจทำให้คะแนนดีขึ้นด้วย

2. ทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนโพธิสารพิทยากรหลังใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าการสอนโดยการใช้แบบฝึกการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณภาพทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์ และสนับสนุนผลการหาคุณภาพของแบบฝึกโดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 มีความเหมาะสมมาก แสดงให้เห็นว่าแบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีขบวนการที่ทำให้นักเรียนพัฒนาการเรียนรู้ไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิพลี วรรณจิณี (2535:102) นักเรียนที่เรียนโดยการใช้แบบฝึก การเขียนบทร้อยกรองแบบสร้างสรรค์ มีความคิดสร้างสรรค์ทางการเขียนร้อยกรองสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการใช้แบบฝึกการเขียนบทร้อยกรองปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 และนักเรียนที่เรียนโดยการใช้แบบฝึกการเขียนบทร้อยกรองแบบสร้างสรรค์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนบทร้อยกรองสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการใช้แบบฝึกการเขียนบทร้อยกรองแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ละเอียต คชวัฒน์ (2537:45) ได้ศึกษาการใช้แบบฝึกพัฒนาการเขียนกลอนสุภาพสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1 โรงเรียนบางน้ำเปรี้ยววิทยา จังหวัดฉะเชิงเทรา จากผลการศึกษาสรุปว่าแบบฝึกการเขียนกลอนสุภาพมีประสิทธิภาพ 80.40/81.00 คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน วิชาภาษาไทย เรื่องการเขียนกลอนสุภาพด้วยแบบฝึกหัดพัฒนาการเขียนกลอนสุภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเหตุดังกล่าวข้างต้น แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปดเพื่อส่งเสริมทักษะในการแต่งกลอนแปด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจึงเหมาะสำหรับที่จะนำมาใช้เสริมการสอนเพื่อฝึกการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด

ข้อเสนอแนะ

1. แบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้รับความสนใจจากนักเรียนสูง โดยสังเกตจากพฤติกรรมขณะเรียน คะแนนจากการทำแบบฝึกหัด คะแนนจากการทำแบบทดสอบ และแบบประเมิน ดังนั้นแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนแปด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จึงเป็นแบบฝึกที่ครูควรนำไปใช้สอนการแต่งกลอนแปดแก่นักเรียน

2. ครูควรตระหนักถึงความสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน ครูควรเตรียมการสอนล่วงหน้า และเตรียมสื่อการสอนให้ครบถ้วน การสร้างแบบฝึกเป็นวิธีการหนึ่งสามารถพัฒนาทักษะแก่นักเรียน ให้นักเรียนเรียนรู้ได้ตามจุดประสงค์

3. ในการสอนการแต่งคำประพันธ์ต้องฝึกให้มาก ควรฝึกให้นักเรียนแต่งกลอนด้วยตนเองให้สมบูรณ์หลาย ๆ เรื่อง โดยครูตรวจแก้ไขและให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงผลงานของนักเรียนตามความสามารถ

4. ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการแต่งคำประพันธ์ของนักเรียน เช่นการประกวดคำประพันธ์ในโอกาสต่าง ๆ

บรรณานุกรม

- กชกร อิปัตติ. การเรียนรู้กับการพัฒนาการเรียนการสอน. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี, 2547.
- กชกร อิปัตติ และมานิต ยอดเมือง (2547). การออกแบบและผลิตวัสดุหลักสูตร. อุบลราชธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2547.
- กิฟลี วรรณจิตติ. การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนแบบสร้างสรรค์กับการใช้แบบฝึกปกติ . ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535.
- กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.
- ชั้นรัชชัย มหาโพธิ์. รายงานการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลการเขียนสะกดคำของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ จังหวัดอุดรธานี โดยใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำกับการเขียนตามคำบอก.หน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอ จังหวัดอุดรธานี, 2535.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือการใช้หลักสูตร ประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ การศาสนา, 2537.
- ฉวีวรรณ จินดาพล. “การสอนเขียนแบบสร้างสรรค์: เด็กประถมศึกษา,” ศึกษาสาร. 9,2 (มกราคม – พฤษภาคม 2528) : 60 -62.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา. นนทบุรี:สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช, 2537.
- ทรง จิตปราสาท. วิธีการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. ฉะเชิงเทรา:ภาควิชาหลักสูตร และการสอน คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา, 2526
- รัชนี้ ศรีไพรวรรณ. เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนกลุ่มทักษะ 1 (ภาษาไทย) หน่วยที่ 9-15. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช, 2527.

- รัศมี ประทุมมา. การพัฒนาแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 . วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี , 2550.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ:
อักษรเจริญทัศน์, 2546.
- ประทีป แสงเปี่ยมสุข. แนวทางการสร้างแบบฝึกสะกดคำยาก. สารพัฒนาหลักสูตร.
(เมษายน – มิถุนายน), 2538:53.
- ปราณี คงอยู่ . การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านเพื่อจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี, 2546.
- พัชรา พัฒนโสภณ. การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง “กลอนสี่” สำหรับนักเรียน
ที่มีความสามารถพิเศษ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2547.
- พิสมัย ทาทอง. การใช้เรื่องสั้นของมนัส จรรยงค์ สอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- พูลผล ชาญวิวัฒน์. การสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ วิชาภาษาไทย สำหรับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 . วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2540.
- วิชัย เพ็ชรเรือง. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนภาษาไทย
ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่พูดภาษาถิ่นระหว่างที่ได้รับการสอนโดยใช้
แบบฝึกหัดเสริมกับกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกหัดเสริมทั่วไป ของ
โรงเรียนสุนทรวัฒนา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ. ปริญญานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2331.
- วรรณิ์ โสมประยูร. การเขียนแบบสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2521.